

Haigekassa võimalused 2013. aastaks*

Mari Mathiesen
EHK juhatuse liige

**Järgnevas ettekandes on kasutatud eelarve II versiooni
Kulude ühikuks on tuh €*

Haigekassa eelarve kasvab 2013. aastal 7%

	2012 eelarve	2013 eelarve prognoos	Muutus võrreldes eelmise aastaga, %
TULUD KOKKU	780,6	832,2	6,6
Ravikindlustuse kulud, sh	779,2	833,0	6,9
haiguste ennetuse	7,3	7,6	4,1
üldarstiabi	71,5	77,3	8,1
eriarstiabi	448,1	478,7	6,8
hooldusravi	16,5	21,0	27,3
hambaravi	19,3	20,2	4,7
kindlustatutele kompenseeritavad ravimid	101,8	108,8	6,9
ajutise töövõimetuse hüvitised	88,5	90,3	2,0
muud ravikindlustuse kulud ja hüvitised	26,2	29,1	11,1
Haigekassa tegevuskulud	8,0	8,3	3,8
KULUD KOKKU	787,2	841,3	6,9
Aasta tulem	-6,6	-9,1	-

Eesmärgiks on tagada ravikindlustushüvitiste kättesaadavus kasutades ravikindlustusvahendeid otstarbekalt

- tervishoiuteenuste kulud on eelarve olulisim osa

	2011 tegelik	2012 eelarve	2012 täitmise prognoos	2013 eelarve	Muutus võrreldes 2012. a eelarve täitmise prognoosiga, %
Haiguste ennetamise kulud	6 528	7 330	7 054	7 626	8,1
Üldarstiabi kulud	66 108	71 538	71 370	77 341	8,4
Eriarstiabi kulud	417 017	448 105	453 915	478 747	5,5
Hooldusravi kulud	14 816	16 502	18 604	21 013	12,9
Hambaravi kulud	18 056	19 243	18 965	20 186	6,4
Kokku	522 525	562 718	569 908	604 913	6,1

Teadlikkus ja ennetamine on jätkuvalt olulised

- tellime 2013. aastal tervisetehnoloogiate hindamise **soolevähi sõeluuringu** efektiivse rakendamise kohta Eestis;
- alustame 2013. aastal uut **teavituskampaniat** patsientide õigustest ja kohustustest,
- jätkame teavitamist **mõistlikust ravimikasutusest**
- toetame **laste hambahaiguste** ennetavatele läbivaatustele suunamist tõhustades teavitust

Perearstisüsteem on arenev

- **II pereõe lisandumine**
- **kvaliteedisüsteemis uued indikaatorid**
- **koostöös E-Tervise, Eesti Perearstide Seltsi ning tervishoiuteenuse osutajatega avardame perearstide e-konsultatsiooni võimalusi**

	2011 tegelik	2012 eelarve	2012 täitmise prognoos	2013 eelarve	Muutus võrreldes 2012. a eelarve täitmise prognoosiga, %
Baasraha	7 375	9 016	9 001	9 055	1
Lisatasu teise pereõe eest				1 028	-
Pearaha kokku	44 225	45 257	45 064	47 855	6
Perearsti uuringute fond	12 787	14 980	14 981	16 648	11
Perearsti kvaliteedi lisatasu	813	1 064	1 192	1 228	3
Kokku	66 108	71 538	71 370	77 341	8

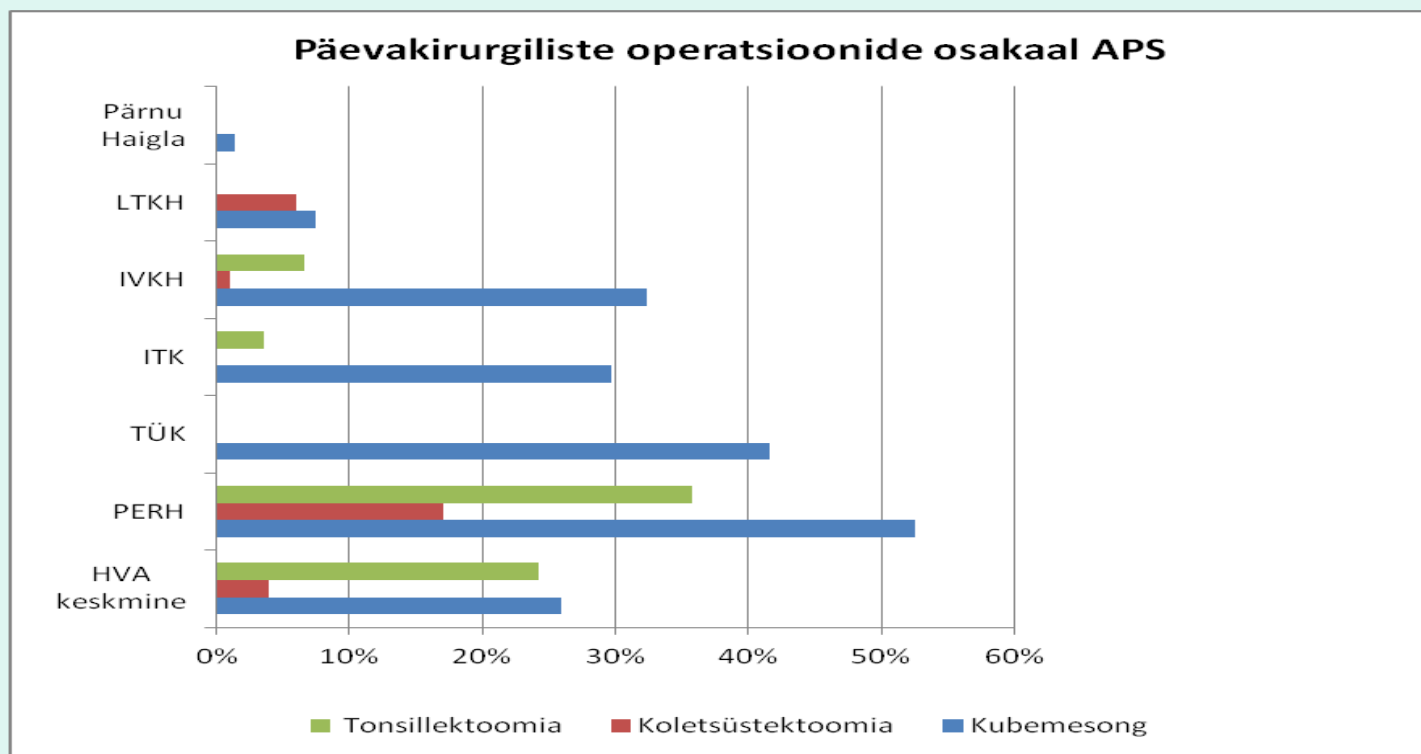
Eriarstiabi lepingumahud on stabiilsed

	2011 tegelik	2012 eelarve	2012 täitmise prognoos	2013 eelarve	Muutus võrreldes 2012. a eelarve täitmise prognoosiga, %
Eriarstiabi kulud (tuhandetes eurodes)					
Kokku (v.a valmisolekutasu)	395 025	434 816	439 945	464 121	5,5
Ambulatoorne kokku	130 233	149 755	149 891	158 789	5,9
Päevaravi kokku	24 061	25 789	28 257	30 262	7,1
Statsionaarne kokku	240 731	259 272	261 797	275 070	5,1
Kokku	403 448	444 066	449 195	473 815	5,5
Ravijuhud					
Kokku (v.a valmisolekutasu)	3 207 049	3 209 807	3 193 822	3 210 635	0,5
Ambulatoorne kokku	2 903 380	2 905 794	2 897 492	2 914 908	0,6
Päevaravi kokku	64 899	65 906	65 317	67 712	3,7
Statsionaarne kokku	238 770	238 107	231 013	228 015	-1,3
Kokku	3 207 429	3 210 189	3 194 204	3 211 015	0,5

Päevaravis on jätkuvalt potentsiaali

- analüüsime osutatud tervishoiuteenuseid, teeme lepingupartneritele ettepanekuid päevaravis osutatavate teenuste osakaalu tõstmiseks

Hooldusravi kasvab eelkõige statsionaarse arvelt

- samas peame oluliseks parandada ka koduõe teenuse kättesaadavust

	2011 tegelik	2012 eelarve	2012 täitmise prognoos	2013 eelarve	Muutus võrreldes 2012. a eelarve täitmise prognoosiga, %
Ambulatoorne hooldusravi, sh	3 146	3 758	3 871	4 197	8
koduõendus	2 705	3 245	3 376	3 688	9
vähihaigete kodune toetusravi	363	422	401	410	2
geriaatriline hindamine	78	91	94	99	5
Statsionaarne hooldusravi	11 670	12 744	14 733	16 816	14
Kokku	14 816	16 502	18 604	21 013	13

Tervishoiuteenuste loetelu jõustumine 1.märts 2013

- tõstetakse piirhindades tervishoiutöötajate **palgakomponenti** hooldajatel 13,7%, õdedel 9,7% ja arstidel 6,1%
- pikendatakse eriarsti **esmase vastuvõtu aega** 5 minuti võrra
- suurendatakse arsti ja õe tööaega **voodipäevades** keskmiselt 4 minuti võrra arstil ja õel 17 minuti võrra

Teenuste loetelu struktuuri ja sisu kaasajastamine

- **ortopeedia operatsioonid ja protseduurid**
- **taastusravi voodipäevad ning protseduurid, nende rakendustingimused eesmärgiga vastavalt vajadustele diferentseeritum teenuste kasutus**
- **kiiritusravi teenused**
- **ravimiteenuste piirhindade muutmine tulenevalt toimeainete maksumuste muutustest**

Uued tõenduspõhised ja kulutõhusad tervishoiuteenused, olemasolevate muutmine:

- 2012. aastal oli menetluses 91 taotlust, neist:
 - uute teenuste lisamise ettepanekuid 53
 - nt lisatakse
 - ECMO-aparaadi kasutus
 - kirurgilise navigatsioonisüsteemi kasutus
 - uus raviskeem pankreasekasvaja korral
 - perearstidele e-konsultatsioon tervise infosüsteemi vahendusel

Tagame ressurside otstarbeka kasutamise hinnates tõendus põhisust ja kulutõhusust

- **Kulu - ressursid konverteeritud rahaühikusse**
- **Tulu - kasu inimese tervisele**
 - **võidetud eluaastad**
 - **kvaliteedile kohandatud eluaastad**
- **Võimaldavad samadel alustel hinnata ja võrrelda erinevate erialade tegevuste tulemust**
- **Toetame Tartu Ülikooli juurde tervisetehnoloogiate hindamise keskuse arendamist**

Tagame ühetaolise ja vajadustele vastava tervishoiuteenuste kättesaadavuse

- **Ravijärjekorra aruande eesmärgid: ülevaade vastuvõtul käinute tegelikest ooteaegadest, aitab leida lepingupartneriga ühiselt lahendused kättesaadavuse tagamiseks**
- **2013.aastast uus ambulatoorsete ooteaegade aruanne, mis on täiendavaks sisendiks**
 - **HVA haigla esitab eelmisel kuul esmasel vastuvõtul käinud isikute tegeliku keskmise ooteaja erialade lõikes**

Teeme tervishoiuteenuste osutajatega koostööd kvaliteedistandardite arendamisel

- **Jätkub raviarvete andmete kasutamine tagasisideks**
 - aruande koostamine ja avaldamine oli Eestis esmakordne, samas maailmas laialt levinud praktika

<http://www.haigekassa.ee/raviasutusele/kvaliteet/tagasiside>

- **aruande eesmärk:**
 - haiglasiseselt töö analüüsimine;
 - erialaspetsialistidele võrdleva info pakkumine
- **regulaarne, sisu täieneb koostöös partneritega**
 - lisaeesmärgiks andmete kasutusmugavuse suurendamine

Soodustamaks tõenduspõhiseid, kohalikke olusid arvestavaid kliinilisi otsuseid toetame uute Eesti ravijuhendite koostamist ja rakendamist

- **Protsess on arstiteaduskonna ja WHOga koostöös uuendatud, kasutusel “Eesti ravijuhendite koostamise käsiraamat”, kus sisaldub:**
 - teema valik, **kliiniliste küsimuste püstitamine**
 - **tulemusnäitajate määratlemine**
 - **metoodilised juhised tõenduspõhiste allikate leidmiseks**
 - **põhimõtted soovitude koostamiseks ja sõnastamiseks**
 - **rakenduskava arvestades Eesti olusid**

Ravijuhendid seavad standardi

- Valminud esimene ravijuhend „Täiskasvanute kõrgvererõhktõve käsitus esmatasandil“
- Ravijuhendite nõukoda valis 2012. aastal 3 ravijuhendi teemat:
 - Täiskasvanute astma käsitus esmatasandil
 - Enimlevinud ärevushäirete ravi perearstiabis
 - Haavaravi ja lamatiste ennetamine
- 2013. a kevadel valitakse järgmised 3 teemat
- Arendame veebilehte www.ravijuhend.ee

Standarditele vastavust hinnatakse audititega

- kliiniliste auditite käsiraamatu uuendamine eesmärgiga rakendada Eestis parim rahvusvaheline praktika
 - osapoolte kaasatuse kasv (eelarutelud)
 - rakendada enam võrdlevat analüüsi
 - oluliste puuduste korral auditeeritute abinõude rakendamine
- kliiniliste auditite täiendkoolitus 2013 kevadel
- auditite kvaliteedi parandamiseks ja ladusamaks korralduseks arendame edasi auditeerijate elektroonilist töökeskkonda

2012 II poolaastal alustatud auditid

- Müokardiinfarktiga patsiendi käsitus Eesti haiglates
- Kuni 7-aastaste laste antibakteriaalse ravi põhjendatus perearstiabis
- Äge pankreatiit – järelaudit
- Iseseisva antenataalse ämmaemandusabi kvaliteet
- Insuldiravi põhjendatus ja kvaliteet – järelaudit

Soodusravimite kasutus tõuseb, omaosalus languses

- prognoosime 7,5 milj soodusretsepti
- 50% ravimite maksimaalmäära kaotamisest lisakulu
- viime Retseptikeskuse infosüsteemi 2013. aastal üle haigekassa taristule

	2011 tegelik	2012 eelarve	2012 täitmise prognoos	2013 eelarve	Muutus võrreldes 2012. a eelarve täitmise prognoosiga, %
100% soodusravimid	45 755	50 921	51 034	54 542	7
90% soodusravimid	26 294	28 515	29 482	30 721	4
75% soodusravimid	5 306	6 110	5 896	6 134	4
50% soodusravimid	14 110	16 295	15 249	17 373	14
Kokku	91 465	101 841	101 661	108 770	7

Meditsiiniseadmed on järjest kasvav valdkond

- 30 uut ettepanekut, neist 20 positiivse lõppega
- kõige enam lisaressurssi diabeedi ohjamisele

	2011 tegelik	2012 eelarve	2012 täitmise prognosis	2013 eelarve	Muutus võrreldes 2012. a eelarve täitmise prognosisiga, %
Esmased varajased proteesid ja ortoosid	1 201	1 485	1 431	1 657	16
Glükomeetrite testiribad	2 547	4 956	3 978	4 614	16
Stoomihooldusvahendid	888	970	956	1 326	39
Insuliinipimbad ja insuliinipumba tarvikud	204	486	340	451	33
Haavasidemed ja haavaplaastrid	13	45	18	45	150
Muud meditsiiniseadmehüvitised	33	38	38	43	13
Püsiva positiivrõhu aparaat ja maskid	-	373	332	422	27
Insuliini süstevahendi ühekordse kasutusega nõelad				836	
Kokku	4 886	8 353	7 093	9 394	32

Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulu kasvab 5%

- Peamisteks mõjuriteks palgatõus ja tööhõive
- 2013 juurutame täielikult elektroonilise töövõimetuslehe, andes tööandjatele võimaluse andmete elektrooniliseks edastuseks

	2011 tegelik	2012 eelarve	2012 täitmise prognoos	2013 eelarve	Muutus võrreldes 2012. a eelarve täitmise prognoosiga, %
Haigushüvitised	35 943	38 526	37 187	39 438	6
Hooldushüvitised	11 626	14 050	12 342	13 236	7
Sünnitushüvitised	31 140	33 306	33 755	35 073	4
Tööõnnetushüvitised	2 061	2 586	2 428	2 553	5
Kokku	80 770	88 468	85 712	90 300	5

EL- hüvitisi mõjutab jõustuv direktiiv, lisaks

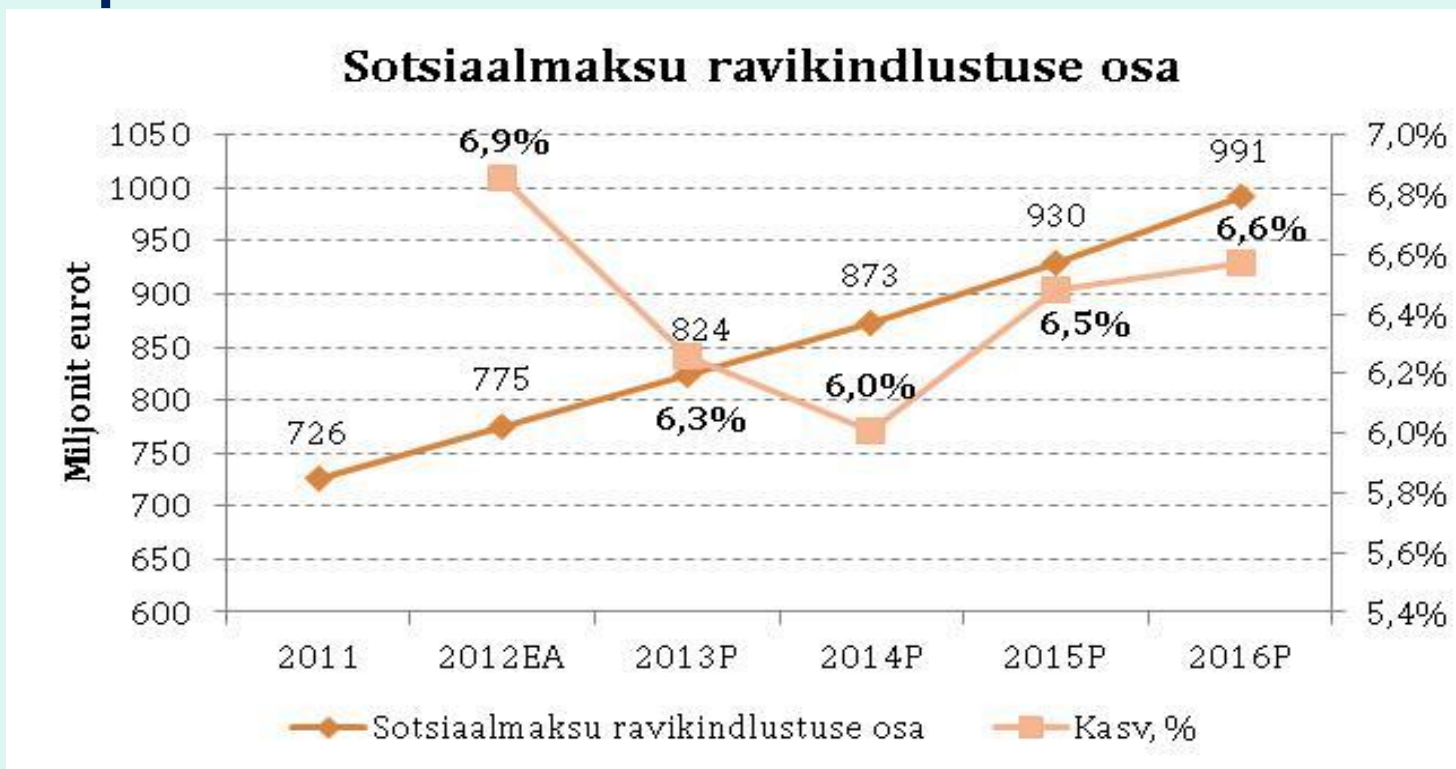
- õigus saada teises liikmesriigis viibides vajaminevat arstiabi
- teises liikmesriigis elades igasugust arstiabi
- plaanilist ravi välisriigis, kui on täidetud nõuded

	2011 tegelik	2012 eelarve	2012 täitmise prognoos	2013 eelarve	Muutus võrreldes 2012. a eelarve täitmise prognoosiga, %
Tervishoiuteenuse kulud Euroopa Nõukogu määruste alusel	6 465	4 745	4 745	5 440	15
Plaaniline ravi välisriigis	1 745	1 600	1 600	1 760	10
Kokku	8 210	6 345	6 345	7 200	13

Keskpikk vaade

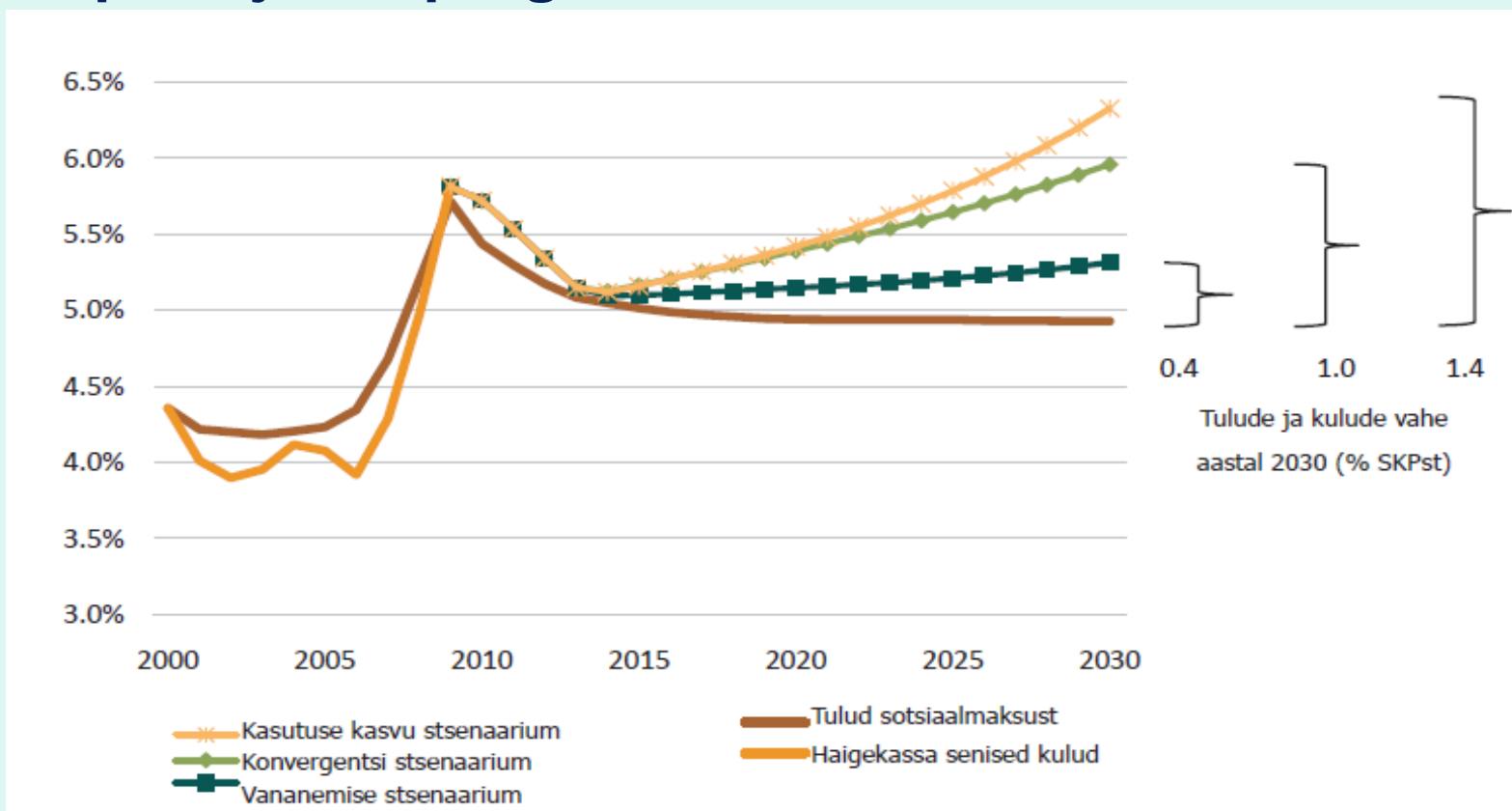
- 2013 täpsustame 4-aasta tulude ja kulude prognoosi ja keskpika eelarve koostamise põhimõtteid

Pikaajaline vaade

- töötame koostöös välja ravikindlustuse eelarve pikaajalise prognoosi metoodika

Fookuses jätkuvalt:

- **Perearstisüsteemi tugevdamine**
 - sh kättesaadavus öhtutundidel
- **HVA-haiglate tulevik**
 - teenuste tagamine kindlustatutele sõltumata elukohast
- **E-Tervise võimaluste kasutamine nii kättesaadavuse kui kvaliteedi tagamiseks**
 - tugevdame koostööd Eesti E-Tervisega, leppides 2013. kokku konkreetsed koostöövaldkonnad
- **EL patsiendiõiguste direktiivi rakendumine**
 - teavitamine õigustest, võimalustest ja kohustustest

Head uut 2013. aastat!